

- використання при вивченні матеріалів курсу практичних завдань, створених на основі ситуаційного моделювання, що дозволяє максимально наблизити навчальні завдання до реальної фінансової діяльності підприємства на національному та іноземному ринках капіталу;

- забезпечення об'єктивності процесу оцінювання, у тому числі, залученням до його реалізації студентів. Так, для перевірки теоретичних знань та навичок пропонується зосередити основну увагу на тестових завданнях, адже перевірка якості їх виконання позбавлена суб'єктивізму та є найбільш прозорою по відношенню до студента;

- тестові завдання дозволяють також попередити випадання студента (через втому) із робочої атмосфери семінарського заняття у зв'язку із проведення вибіркового поточного контролю. Крім того, перевірка теоретичних завдань в формі відтворення теоретичних моментів курсу потребує більшого часу, протягом якого втрачається дорогоцінний час аудиторного спілкування викладача із студентом, а його виконання призводить до підвищеної втомленості студента і, як результат, його випадання із навчального процесу в аудиторії.

Крім того, необхідно звернути увагу на об'єктивну необхідність перегляду пропорцій розподілу часу у напрямі збільшення аудиторного часового фонду та фонду самостійної роботи студентів по дисциплінам спеціальності (спецкурсам) за рахунок виваженого скорочення загальних дисциплін, які визначають формування спеціаліста із конкретного фаху лише опосередковано.

О. В. Омелянюк,
викладач кафедри іноземних мов
фінансово-економічного факультету

ВПЛИВ МОТИВАЦІЇ ТА СТИМУЛЮЮЧА ФУНКЦІЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Навчальна діяльність студентів залежить від пізнавального інтересу та використання викладачем найоптимальніших методів, що максимально актуалізують внутрішні потреби студентів. Вибір таких методів зумовлює форми організації навчання залежно від його змісту.

В сучасних класифікаціях методів навчання та виховання, в тій чи іншій формі педагогічне стимулювання займає особливе місце, що підтверджує розуміння його виняткового значення в

навчально-виховному процесі як засобу свідомого регулювання пізнавальної та емоційної активності студентів.

Розглядаючи сучасну систему методів навчання, І. Я. Лернер пропонує виділити 5 загальних методів навчання з урахуванням принципу дедалі зростаючого ступеню активності. Він стверджує необхідність посиленої уваги до мотивів діяльності студента, але педагогічне стимулювання пропонує визначити лише як особливість кожного з цих методів, підкреслюючи органічні зв'язки методів навчання та виховання.

Доведено, що модель проблемного навчання стимулює самостійну мисленнєву активність, вчить мислити. Досліджуючи проблемне навчання, М. І. Махмутов запропонував класифікацію навчальних методів за принципом «бінарності». Він вважає, що при створенні проблемних ситуацій викладач повинен знаходити прийоми актуалізації мотивів учіння та збудження пізнавального інтересу студента. В його класифікації методів викладання особливі прийоми педагогічного стимулювання застосовуються в пояснювальному та спонукальному методах, а серед методів учіння — в частково-пошуковому та в пошуковому.

За теорією В. Давидова, основним компонентом навчальної діяльності є мотивація. У психології її визначають як сукупність потреб, мотивів, бажань, інтересів, тобто те, що спонукає людину до якоїсь дії.

В. Вербицький об'єднує всі мотиви у дві великі групи: мотиви досягнення та пізнавальні мотиви.

На рівень мотивації впливає тип взаємодії та спілкування між викладачем і студентом, а також уміння викладача так організувати діяльність студентів, щоб надмірно стимуляція мотивації досягнення не ставала на перешкоді можливості появи й розвитку пізнавальної мотивації.

Кафедра плідно працює в цьому руслі. Заплановано подальше вдосконалення методичного забезпечення для самостійної роботи, що сприятиме всебічному розвитку студента. Вважаю, окрім розгляду і вивчення тематичних текстів з економіки, банківської справи, доцільно впроваджувати такі різновиди самостійної роботи: пошук додаткової, цікавої, пізнавальної та інтелектуальної інформації (за інтересами студентів). Як стимул навчально-пізнавальної діяльності слід створити проблемні групи за інтересами, які формують повноцінну мотивацію учіння. Студенти починають самостійний пошук, використовуючи технічні засоби навчання. У них виникає потреба

поділитися результатами в групі на заняттях, виступити з доповіддю на науково-практичній конференції. На перше місце виходить саме пізнавальна мотивація. Завдання для самостійної роботи з текстами не тільки фахового спрямування, передбачають полеміку, дискусію, вираження думки кожного студента.

Створені викладачем «ситуації успіху» особливо необхідні слабшим студентам. Потрібно залучати до роботи всю групу і дати кожному можливість виразити свою думку. І навіть, якщо вона не збігається з думкою викладача і більшості студентів, потрібно дати молодій людині змогу виразити її, а потім залучити інших студентів у полеміку, якою б гострою вона не була. І саме гострота дискусії стимулює навіть найслабших студентів.

На заняттях з іноземної мови можуть ефективно використовуватися ситуативні завдання і рольові ігри. Як стимул студент має можливість отримати додаткові бали до екзамену.

Впровадження рейтингової оцінки знань студентів дає змогу викладачеві більш точно оцінити знання і тим самим викликати дух здорової конкуренції. Оцінюється не лише аудиторна, а й самостійна робота студентів, яка при вивченні іноземної мови має величезне значення. Контроль виконує виховну функцію, коли він здійснюється за об'єктивними критеріями.

Усі види контролю за навчально-пізнавальною діяльністю реалізуються в певних формах, методах і прийомах. Найкраще відповідає вимогам та має переваги стандартизований метод контролю ЗУН — тест із вибірковими відповідями, який є найпоширенішим засобом контролю знань на кафедрі іноземних мов нашого вузу. Але досвід, накопичений в результаті перевірки цих тестів, свідчить про те, що лише половина студентів групи (так зване «ядро групи») свідомо опрацьовує і готується до написання граматичних тестів. Решта — очікує на готові відповіді сильних студентів. З метою виключення списування та обміну інформацією між студентами, завдання для перевірки знань доцільно складати у кількох (наприклад: 6-8) варіантах і пропонувати індивідуально кожному студенту за вибором викладача.

Для того, щоб відбувалося правильне формування мотиваційної сфери учіння, здійснюваний контроль повинен відповідати вимогам: об'єктивності, систематичності, всебічності, оптимальності, надійності, диференційованості та індивідуальності.